«فرهیختگان» از حضور وزیر ارتباطات در جمع دانشجویان دوره حامیم گزارش می‌دهد

در حال مدیریت استعمار دیجیتال هستیم

زهرا رمضانی - فاطمه طاری‌بخش
گروه دانشگاه

مرحله کشوری حامیم (دوره توانمندسازی دانشجویان فعال فرهنگی، سیاسی و اجتماعی) از چهارشنبه ۲۵ بهمن ماه با حضور بیش از ۵۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه‌های سراسر کشور در اردوگاه سیدالشهدا آبعلی آغاز شده و در حال برگزاری است. شخصیت‌های مختلف سیاسی و اقتصادی و فرهنگی در این دوره با حضور در جمع دانشجویان به بیان دیدگاه‌های خود می‌پردازند. یکی از نشست‌های پرحرارت این دوره هم با حضور عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات برگزار شد. او پس از ارائه خود درخصوص دستاوردهای دولت در حوزه ارتباطات، یک ساعت به سوالات دانشجویان حاضر در این دوره پاسخ داد. بخش‌های مختلفی از این نشست را در ادامه می‌خوانید.

عزم دولت سیزدهم استفاده حداکثری از ظرفیت هوش مصنوعی است

عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به اینکه عزم دولت سیزدهم استفاده حداکثری از ظرفیت هوش مصنوعی است، گفت: «در این دولت به اندازه ۱۱ سال گذشته پرتاب‌های فضایی داشتیم که یک رکورد در این حوزه محسوب می‌شود و این پرتاب‌ها ادامه دارد.» او با اشاره به پیگیری بیش از یک دهه مقام معظم رهبری برای تحقق شبکه ملی اطلاعات، در تشریح فرآیند اجرای شبکه ملی اطلاعات، این پروژه را پروژه‌ای کلیدی و مهم برای کشور عنوان کرد و گفت: «شبکه ملی اطلاعات شبکه‌ای امن، سریع و باکیفیت است که امکان ارائه خدمات متنوع را برای مردم دارد و یکی از اولویت‌های اصلی وزارت ارتباطات است.» وی با بیان اینکه پروژه فیبر نوری منازل و کسب‌وکارها برای توسعه ارتباطات ثابت از یک سال و نیم پیش آغاز شده و در ۱۰۰ شهر به اتمام رسیده، افزود: «نسل پنجم تلفن همراه نیز در این بستر انجام می‌شود و بر همین بستر تا سرعت چندصد گیگابیت بر ثانیه امکان ارائه سرویس وجود دارد و اطمینان دارم تا دهه‌های آینده توسعه ارتباطات در شهرهای کشور را بیمه می‌کند.» زارع‌پور با اشاره به اینکه تاکنون بیش از شش میلیون پوشش در کل کشور ایجاد شده است، گفت: «براساس برنامه هفتم توسعه ۲۰ میلیون پوشش باید به ۲۰ میلیون اتصال خانه‌ها و کسب‌وکارها به فیبر نوری تبدیل شود.» وزیر ارتباطات به توسعه ظرفیت مراکز تبادل ترافیک داخل در کشور اشاره کرد و گفت: «در مسابقه آخر تیم ملی فوتبال، کشور رکورد ترافیک داخلی به ۷٫۵ ترابیت بر ثانیه رسید که بی‌سابقه بوده است و ۲۰ درصد از این ترافیک از طریق مراکز تبادل ترافیک در خارج از استان تهران مدیریت شد که در نوع خود یک رکورد جدید بود.» زارع‌پور به راهبرد تعدادی از کشورها در حوزه مدیریت فضای مجازی اشاره کرد و افزود: «اگر در آینده، کشوری «دارای دیجیتال» بومی نداشته باشد، مستعمره دیجیتال محسوب می‌شود و حتی کشورهای اروپایی نیز نسبت به مدیریت فضای مجازی قوانینی مصوب کرده‌اند و در حال توسعه دارایی‌های دیجیتال و سکوهای بومی خود هستند.» وزیر ارتباطات در همین ارتباطات با اشاره به حمایت وزارت ارتباطات از پیام‌رسان‌های بومی، تصریح کرد: «براساس تلاش جوانان متخصص کشور فعالیت در پیام‌رسان‌ها به روزانه بیش از ۲۰ میلیون و ماهانه به بیش از ۴۰ میلیون نفر رسیده است و مطلوب ما این است که پیام‌رسان‌های بومی به قدری کیفیت پیدا کنند که با وجود پیام‌رسان‌های خارجی مردم از پیام‌رسان‌های بومی استفاده کنند.» وی گزارشی از دستاوردهای فضایی در دولت سیزدهم ارائه کرد و افزود: «در این دولت به اندازه ۱۱ سال گذشته پرتاب ماهواره داشتیم که یک رکورد در این حوزه محسوب می‌شود و این پرتاب‌ها ادامه دارد.»

دولت عزم خود را برای استفاده حداکثری از هوش مصنوعی جزم کرده است

سوال حضار: با توجه به اهمیت هوش مصنوعی و توسعه آن، برای جلوگیری از جعل تصویر و ویدئوها و آسیب‌هایی که به اشخاص حقیقی و حقوقی ممکن است برسد چه برنامه‌ای دارید و اینکه از نظر مثبت هوش مصنوعی چطور اولویت شماست؟

در حوزه هوش مصنوعی، دغدغه‌مند زیاد است. همین امروز که من در خدمت شما هستم، ساعت ۳ از ما برای حضور در شورای راهبری هوش مصنوعی، دعوت شده تا روی این موضوعات فکر کنند. برای اولین بار در قانون برنامه هفتم توسعه نیز یک فصل برای اقتصاد دیجیتال پیش‌بینی شده است. این موضوع نویدبخش حرکت‌های خوبی در این حوزه خواهد بود. دولت عزم خود را جزم کرده که تمام ظرفیت‌های خود را پای کار بیاورد تا حداکثر استفاده از هوش مصنوعی صورت گیرد. رهبری نیز دستور فرمودند و امر ایشان است تا جزء ۱۰ کشور برتر در حوزه هوش مصنوعی باشیم. این موضوع عزم بسیاری می‌طلبد که شورا و مرکزی در راستای هوش مصنوعی شکل گرفت که دوست داشتم در جلسه آن حضور پیدا کنم اما شما واجب‌تر هستید. امیدوارم که اتفاقات به نسبت خوبی در حوزه هوش مصنوعی بیفتد.

پیروان از مازندران: من چندین سوال می‌پرسم و شما هر سوالی که فکر می‌کنید، اهمیت بیشتری دارد را جواب دهید. سوال اول اینکه چرا جریان فیلترینگ در کشور ما همچنان بحثی حل نشده است. با اینکه چندماهی گذشته و جزء وعده‌های رئیس جمهور نیز بحث فیلترینگ وجود داشت. سوال دوم اینکه اگر فیلترینگ وجود دارد و ما فضای مجازی را محدود کردیم، چرا این فضا برای مسئولان محدود نیست و اصطلاحا آنها خط سفید دارند؟ سوال بعدی این است که درخصوص گرانی اینترنت، اعضای وزارت اطلاعات اعلام کردند که افزایش نرخ اینترنت در ادامه افزایش پهنای باند اتفاق افتاده است. چطور می‌شود که یک‌شبه، افزایش باند را داشته باشیم که ۳۴ درصد افزایش هزینه اینترنت را به دنبال دارد؟ در صورتی که افزایش باندی نداشته‌ایم! یا اینکه این حرف درست نیست و در ازای پهنای باند نبوده است. سوال آخر اینکه ایام پیش‌روی ما منتهی به روزهای انتخابات می‌شود. با این وضعیت سرعت اینترنت، طبیعتا قشر فعال فرهنگی و به قول معروف انقلابی نمی‌توانند تبلیغ اثرگذاری در فضای مجازی داشته باشند، برای این مشکل چه راهکاری دارید؟

تصمیم‌گیر فیلترینگ وزارت ارتباطات نیست

من بارها گفتم که اولا تصمیم‌گیر درباره فیلترینگ و اینکه چه پلتفرمی فیلتر شود و چه پلتفرمی نشود، وزارت ارتباطات نیست. در مورد سیستم فیلترینگ دو جا تصمیم می‌گیرد. اول کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه که ۱۳ عضو دارد و یک عضو آن وزیر ارتباطات است. بخش دیگر نیز توسط نهادهای امنیتی است. سیاست ما این‌طور است که کشور به روی پلتفرم‌های خارجی باز است و می‌توانند بیایند. اما یک شرط دارد که نسبت به پلتفرم‌شان مسئولیت‌پذیر باشند. کشورهای دیگر نیز نسبت به فضای مجازی خودشان بسیار حساس هستند. در ایام اغتشاشات سال گذشته، در اینستاگرام سلاح می‌فروختند و آموزش کوکتل مولوتف می‌گذاشتند. ما فیلترینگ را باز می‌کنیم به شرطی که پلتفرم‌ها نماینده معرفی کنند و دفتری بزنند و حقوق کشورمان را بتوانیم پیگیری کنیم. سوالی که پرسیده شد برای ما نیز وجود دارد که اگر فیلترینگ است چرا مسئولان در پلتفرم‌های خارجی فعالیت دارند؟

تعرفه اینترنت ۶ سال ثابت بود

وزیر ارتباطات کره جنوبی با افتخار می‌گوید آنچه که به صورت لحظه‌ای چک می‌کند، پلتفرم‌های داخلی‌شان است. اینجا برخی از مسئولان را اینستاگرام چند بار بیرون می‌اندازد اما باز هم اکانت درست می‌کنند. من نیز سمت شما هستم. همچنین باید بگویم که خط سفیدی وجود ندارد. در مورد موضوع گرانی اینترنت نیز باید اشاره کنم که تعرفه اینترنت از سال ۱۳۹۶ تا دی ماه ۱۴۰۲، تغییری نکرد. بخش قابل توجه‌ای از این شبکه در اختیار بخش خصوصی است. شما خودتان را جای سرمایه‌گذار بگذارید. زمانی که دخل و خرج با هم همخوانی نداشته باشد اصلا به این سمت نمی‌آید. هزینه‌های اپراتورها چندین برابر شده است. سال ۱۳۹۶، دلار ۴ هزار تومان بود اما الان دلار آزاد به ۴۰ هزار تومان رسیده و ۱۰ برابر شده است. بخش قابل توجهی از این تجهیزات نیز خارجی است. همچنین، حداقل دستمزد ۸۰۰ هزار تومان بود که الان به ۸ میلیون تومان رسیده است. نتیجه این می‌شود که اپراتورهای موبایل به این دلیل که دخل‌وخرج‌شان همخوانی ندارد، از یک میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در سال ۱۳۹۶، الان این سرمایه یک‌سوم یا یک چهارم شده است. شبکه‌ای که از نسل ۳ به نسل ۵ رسیده نیاز به بودجه دارد. دولت یا باید دست در جیب خودش کند و بودجه‌ای دهد یا باید کاری کند که برای بخش خصوصی اقتصادی باشد. اگر می‌خواستیم به نرخ تورم افزایش داشته باشیم، باید ۳ یا ۴ برابر می‌شد و من از پارسال پیگیر بودم که شبکه آسیب نبیند. اوایل که من به وزارت ارتباطات آمده بودم، بزرگان ارتباطات کشور آمدند و گفتند اگر با همین روند جلو برویم، به این دلیل که دخل‌وخرج با هم هماهنگی ندارد، ۶ ماه دیگر در تهران نمی‌توان زنگ زد، چه برسد به اینترنت!

واقعا شرایط بحرانی بود. درنتیجه ما برای اولین بار بعد از سال‌ها افزایش دادیم. اولا که زیر نرخ تورم امسال بود و برای شبکه بین‌الملل بود و شبکه داخلی حتی ارزان‌تر هم شد. حتی خود اپراتورها به ما می‌گفتند که ۳ یا ۴ برابر و این اواخر می‌گفتند که ۱۰۰ درصد افزایش داشته باشیم. اما نسبت به تورم یک سال اخیر، حداقلی افزایش یافت. اما نکته ما این است این پولی که افزایش پیدا می‌کند باید تماما صرف خرید تجهیزات شود و تعهدی گرفتیم. این تعهد در وزارت ارتباطات به این شکل است که تبدیل به الحاقیه پروانه می‌شود. اگر انجام ندهند جریمه می‌شوند و حتی کیفیتی برای آنها مشخص کردیم. حداقل دو برابر نیاز کشور پهنای باند داریم همیشه و مساله ما پهنای باند نیست بلکه تجهیزات است.

برای نامزدهای انتخابات پلتفرم ویژه‌ای پیش‌بینی کرده‌ایم

چند وقت پیش ایسپا نظرسنجی داخلی داشت و از کاربران سوال کرد که اگر تلگرام نباشد، پلتفرم‌های داخلی می‌آیند؟ ۸۰ درصد گفتند که روی گوشی خود پلتفرم داخلی دارند و تنها ۲۰ درصد گفتند که فقط روی پلتفرم خارجی فعالیت دارند. برای نامزدهای انتخابات نیز بستر تبلیغاتی ویژه‌ای را پیش‌بینی کردیم که از آن استفاده کنند. حضور در پلتفرم‌های خارجی‌ها تصمیمی است که باید گرفته شود، یعنی سیاست کشور را باید دید اما من به عنوان وزیر ارتباطات تلاش خودم را می‌کنم که این ظرفیت را پلتفرم‌ها داشته باشند و تقویت شوند. ما از جوانان نیز استفاده کردیم و قائم‌مقام بنده متولد ۶۸ است.

از بازارسیاه خرید و فروش VPN اطلاع دارید؟

سیدمحمدحسین میرصادقی از استان کرمان: جناب دکتر، اول از شما تشکر می‌کنم که توضیحاتی را خدمت دانشجویان گفتید و خدمات ارزنده‌ای که در بازه مسئولیت خودتان انجام می‌دهید و خواهید داد. سوال بنده برعکس دانشجویان این است که هدف از فیلتر کردن برخی از پلتفرم‌ها چه بود؟ به هدف مطلوب رسیدیم یا خیر و اگر رسیدیم، اطلاع دارید که درباره خرید و فروش VPN چه گردش مالی صورت می‌گیرد و چه بازار سیاهی شکل گرفته و تمام این درآمد به جیب افراد دلال و رانت‌خوار می‌رود. پیامد آن نیز این است که طبق گزارش مجلس، ۶۴ درصد مردم از فیلترشکن استفاده می‌کنند و جوادنیک‌بین، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس عنوان کرد که گردش مالی VPNها دست افرادی است که فیلتر می‌کنند. توضیح شما درباره این موضوع چیست؟ همچنین اگر در این حوزه نیز به هدف‌تان نرسیدید، برنامه شما برای فیلترکردن و ادامه آن چیست؟ اگر فیلتر کردن برای تمام جامعه است و همان ایتایی که به آن اشاره شد در نصف روز قطع است، چرا برخی از مسئولان این قانون را نقض کردند و تنها برای مردم عادی اجرا می‌شود؟

خوشحال می‌شویم مستندات مربوط به بازارسیاه VPN ارائه شود

من از آخر شروع می‌کنم. واقعا ایتا نصف روز قطع است؟ من فکر می‌کنم که این‌طور نیست. نمی‌توان انتظار داشت که پلتفرم‌های داخلی کشور در این دو سال، به نقطه‌ای برسند که اینستاگرام و تلگرام بعد از سال‌ها رسیده‌اند. قطعا به این صورت نیست. درباره VPN هم من با نیک‌بین بعد از مصاحبه تماس گرفتم و از قوه قضائیه خواستم تا مستندات ایشان را بگیرند و ما خیلی خوشحال می‌شویم اگر این مستندات ارائه شود. متاسفانه هرقدر که نزدیک انتخابات می‌شویم، برخی از دوستان در این حوزه اظهارنظر می‌کنند. مثلا جایی بود که سیستم ثبت احوال مشکل پیدا کرده بود اما در خبرها آنها به اینترنت ربط داده بودند. سرویس‌ها که آنلاین می‌شوند، این مشکل نیز به وجود می‌آید. خلاصه دیواری کوتاه‌تر از وزارت ارتباطات نیست.

هیچ جای دنیا مقابله با ابزارهای ضدفیلترینگ را از طریق حوزه فنی انجام نمی‌دهند؛ چراکه برای آن قانون وضع می‌کنند. متاسفانه ما در قانون هیچ بندی برای مقابله درست با مافیای فیلترشکن فروش نداریم. نکته دیگر اینکه گردش مالی آنچه مطرح می‌شود، نیست. ارزیابی که بانک‌های مختلف انجام دادند، شاید گردش آن به یک بیستم و یک سی‌ام آنچه دوستان در رسانه‌های می‌گویند، نمی‌رسد؛ هر چند یک ریال آن هم مساله است و عده‌ای از آن سوءاستفاده می‌کنند، همین آقایان جزء طراحان صیانت بودند ولی حالا نزدیک به انتخابات می‌شود که افراد عوض می‌شوند. بنده به‌عنوان وزیر ارتباطات در همین شرایط و تصمیمی که نگرفته‌ام، کار می‌کنم که مردم بتوانند برای ارتباطات‌شان با مشکلی دچار نشوند. ما داخلی‌ها را تقویت کردیم. این داخلی‌ها که امروز به این نقطه رسیدند که با کاربر ۲۰ تا ۴۰ میلیون در حوزه داخلی در حال فعالیت هستند، درست است که اشکال هم دارند، اما یکباره به اینجا نرسیده‌اند بلکه یک عده جوان مانند شما آستین بالا زده و شبانه روز کار کردند و وزارت ارتباطات نیز تمام نیازهایشان را در حال تامین کردن است و امروز به این نقطه رسیدیم که می‌توانیم نیازمان را تامین کنیم. بحث تصمیم‌گیری در موضع بازگشایی هم با ما نیست که بخواهیم تصمیم بگیریم.

با توجه به افزایش قیمت، وزارت ارتباطات اپراتورها را موظف کرده که شبکه ۵G را توسعه دهند ولی هنوز این اتفاق نیفتاده و چه زمانی قرار است این شبکه بهره‌برداری سراسری پیدا کند؟

هر چه نسل اینترنت بالاتر می‌رود، برد ارتباطات کمتر می‌شود. نسل پنجم فرکانس بالاتری دارد و اگر بخواهیم یک منطقه‌ای را با یک پی‌تی‌اس نسل سوم پوشش دهیم، می‌توان آن را انجام داد اما وقتی بحث نسل پنجم می‌رسد، نیاز به سه یا چهار پی‌تی‌اس این نسل داریم و تعداد BTSهای این نسل باید بیشتر باشد. یعنی باید تجهیزات بیشتری بخریم و آن نیازمند منابع مالی است و آنچه ما فراهم کردیم، برای توسعه 5G اصلا عددی نیست. با این حال ما از آنها تعهد گرفتیم که تا پایان سال ۱۴۰۳ یعنی یک‌سال دیگر، این میزان ۱۵ درصد باشد درحالی‌که امروز پوشش این نسل فقط ۳ درصد است، البته ۸۰۰ تا ۹۰۰ پایگاه نسل پنجم در کشور راه‌اندازی شده است. امیدواریم در سال آینده منابع مالی بیشتری در اختیارمان قرار گیرد که بتوانیم این کار را بیشتر توسعه دهیم.

محدثه محمدی، دانشجوی دانشگاه آزاد واحد کرج: چرا دسترسی به داده‌های کافی و باکیفیت مشکل بوده و محیط‌های کسب‌وکار استارتاپ‌های هوش مصنوعی در کشور مطلوب نیست؟ چه برنامه‌هایی برای افزایش دسترسی به فناوری‌های و تجهیزات لازم برای پیاده‌سازی پروژه‌های هوش مصنوعی وجود دارد؟

برای اولین‌بار در قانون برنامه پنج‌ساله توسعه، فصلی مجزا برای این موضوعات پیش‌بینی شده و خوشحالم که همه این موارد در این قانون پیش‌بینی شده که نویدبخش آینده‌ای درخشان است. یکی از مشکلات ما نیروی انسانی خبره در این حوزه است و دولت مکلف شده که ۵۰۰ هزار نفر را در این حوزه آموزش دهد که معنایش سالی ۱۰۰ هزار نفر است تا نیروی متخصص و ماهر در حوزه‌های مرتبط با اقتصاد دیجیتال و هوشمندسازی تربیت کند.

نکته دیگر اینکه بحث داده‌ها، مقوله‌ای جدی است. سال گذشته قانونی در مجلس با پیگیری ما با عنوان قانون «داده و اطلاعات ملی» تصویب شد که در آن برای اولین‌بار، داده مردم نزدیک دستگاه‌های دولتی به‌عنوان سرمایه‌های ملی شناخته شد و برای هیچ دستگاهی نیست. برای آنکه دستگاه‌ها، این داده‌ها را در اختیار یکدیگر قرار دهند، سازوکار تعریف شده و برای کسانی که به آن سازوکار تمکین نکنند، جرم‌انگاری شده که اتفاق مهمی است. امسال در قانون برنامه هفتم توسعه برای دادن داده‌هایی که در راستای آموزش سیستم‌های هوش مصنوعی و... نیاز است، هم این مهم قید شده که وزارت ارتباطات سازوکاری را با همکاری دیگر دستگاه‌ها پیشنهاد دهد تا داده‌های مورد نیاز به شبکه بنیادی‌سازی شده در اختیار شرکت‌ها و استارتاپ‌ها قرار گیرد. حتی در قانون برنامه هفتم هم قید شده که دارایی‌های نامشهود هم به‌رسمیت شناخته شود یعنی امروز فردی که می‌خواهد وامی دریافت کند، بانک می‌گوید ملک و زمینش را به‌عنوان وثیقه قبول می‌کند اما اگر شرکتی مثل اسنپ و دیجی‌کالا که چند همت ارزش دارد، این اختیار به ما داده شده که سازوکار اعتباربخشی به دارایی‌های نامشهود کسب‌وکارهای دیجیتال را به‌رسمیت بشناسیم. اتفاق مهم دیگر اینکه همه دستگاه‌های اجرایی کشور مکلف شدند ظرف یک‌سال برنامه‌شان را برای استفاده از هوش مصنوعی در حوزه خودشان به تصویب دولت برسانند. مثلا وزارت جهاد کشاورزی باید ظرفیت‌های هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و... را برای بالا بردن بهره‌وری ارائه داده و به تصویب دولت برساند. آینده با این زیرساخت‌هایی که فراهم شده، برای افرادی که می‌خواهند در حوزه هوش مصنوعی فعالیت کنند، بسیار روشن و درخشان خواهد بود.

بیش از ۱۰۰ کشور دنیا به دنبال جدا شدن از آمریکا در بحث مدیریت فضای مجازی هستند

پاک‌نهاد، دانشجوی علوم پزشکی هرمزگان: وعده اتصال یکپارچه پیام‌رسان‌های داخلی ارائه و محقق هم شد، اما اثر آن ملموس نیست. مشکل دیگر تعدد پیام‌رسان‌های داخلی است و با توجه به عدم استقبال از پیام‌های داخلی، نیاز به کاهش در این زمینه داریم. امروز ما دو سیستم حمل‌ونقل داریم که اسنپ و تسپی است و این دو ابرهای داده‌شان را به حدی قدرتمند کردند که حتی اگر آزادی هم داشته باشیم، مردم سمت اپ‌های جدید نمی‌روند. آبان گفتید اینترنت ثابت سرعت ۸۰ برابری پیدا می‌کند اما دی‌ماه با افزایش قیمت، سرعت ۳۰۰ درصد کاهش یافت. بنده نگفتم فقط اسنپ و تپسی و دیجی‌کالا؛ هر چند گفتم بنده چهار پنج سال استرالیا زندگی کرده‌ام و کشورهای مختلف هم بوده‌ام. یک سایت اول برای خرید و فروش در استرالیا که یک قاره است یکی هم مانند دیوار و شیپور برای وسایل دست دوم است. یعنی در آنجا این‌طور نیست که اگر پلتفرم داخلی وجود داشته باشد، حتما رشد می‌کند بلکه آنها بازار را در اختیار می‌گیرند. مساله دیگر اینکه امروز مگر می‌توانید در توییتر و اینستاگرام و دیگر فضاهای اینچنینی، درباره هر چه می‌خواهید صحبت کنید؟ سال گذشته حتی هشتگ آرتین و آرشام هم از سوی اینستاگرام اجازه پیدا نکرد تا ترند شود، اصلا اینستاگرام است که تصمیم گرفته و فضا را مدیریت می‌کند. در همه حوزه‌ها هم بحث استعمار دیجیتال وجود دارد و این هم تنها نگرانی ما نیست، بلکه نگرانی همه کشورهاست. امروز ای.جی.اف ایجاد شده و حتی امروز ۱۲۰ تا ۱۳۰ کشور اتحادیه‌ای تشکیل داده و سالانه اجلاس دارند برای مدیریت فضای مجازی تا بتوانند خودشان را از آمریکا جدا کنند و این تنها نگرانی جمهوری اسلامی نیست، بلکه نگرانی بسیاری از کشورهاست. بحث قطعی اینترنت را هم باید بگویم که گاهی اوقات ما کم‌لطفی می‌کنیم در یک سال گذشته، واتساپ و تلگرام هم قطعی داشته و دو یا سه ماه پیش تمام ارتباط و اینترنت یکی از کشورهای بزرگ که ۷۰ درصد اینترنت استرالیا را تامین می‌کند، برای یک روز قطع شده بود. نمی‌گویم اینها همیشگی است، اما می‌گویم این اتفاق می‌افتد و بخشی از آن طبیعی و بخشی هم غیرطبیعی است. البته باید کاری که اصلا چنین اختلالی ایجاد نشود و در همین مسیر هم کار می‌کنیم. به‌صورت شبانه‌روز بچه‌های نخبه این حوزه کار می‌کنند اما عده‌شان اصلا قابل قیاس نیست ولی درحال فعالیت هستند تا بتوانند با حداکثر کیفیت و حداقل اختلال کار را پیش ببرند و ما هم حامی آنها هستیم.

چرا در حوزه ارائه دستاوردها تا این حد لنگ می‌زنیم؟

حرف‌تان درست است و ما در تبیین مشکل داریم و باید کار بیشتری در این حوزه انجام دهیم. ولی بنده هم انتقادی از شما دارم؛ چراکه بنده اعتقاد دارم وقتی از استرالیا برگشتم یک خانه داشتم که می‌خواستم نوسازی کنم، همه وسایل را ایرانی خریداری کردم؛ چراکه معتقدم جوانان ما می‌توانند بهترین‌ها را درست کردند و چند سروگردن از خارجی‌ها بهتر هستند. در حوزه داخلی‌ها هم بنده با تمام قوا پشت آنها بوده و استفاده می‌کنم. امروز ما شبکه اجتماعی «ویراستی» را داریم و همه‌تان را دعوت می‌کنم که به این شبکه بیاید و بنده هر روز آنجا پست تبیینی می‌گذارم. ویراستی فضایی مانند توییتر است و امروز هم مرجعیت پیدا کرده است. به‌طوری که وقتی مطلبی را آنجا می‌گذارم، در بخش خبری پخش می‌شود. ما مسئولان هر جا باشیم، رسانه‌ها ما را پیدا می‌کنند. کار بزرگی که انجام دادیم، اینکه تمام اعضای دولت را به ویراستی آورده و برخی هم بسیار فعال هستند. بنده روزانه ۲۰ تا ۳۰ پیام دایرکت را جواب می‌دهم و از ابتدای سال تا امروز بیش از شش تا هفت هزار پیام را جواب داده‌ام و هیچ پیامی را بدون پاسخ نمی‌گذارم. ما باید شبکه‌های اجتماعی داخلی را به محل اجتماع مردم و حل مشکل مردم تبدیل کنیم. بنده تمام مدیران کل را به شبکه‌های داخلی و به خصوص ویراستی آورده‌ام و هر کسی در هر جایی مشکلی داشته باشد آنجا مطرح می‌کنند و بلافاصله مدیرکل استان موضوع را پیگیری می‌کند. اتفاقات بزرگی هم در حوزه فضایی کشور رخ داده است که ۱۱ پرتاب را در همین مدت دوساله داشته‌ایم.

رکورد پرتاب ماهواره در تاریخ کشور را تا ۴ ماه آینده می‌شکنیم

خوشبختانه نسل دانشمندان متخصص کشورمان برای اولین‌بار در تاریخ کشور به تصاویر با دقت بسیار خوب و یک‌متر و رنگی از هر جای کره‌زمین پیدا کرده است. در این دو سال خوشبختانه اندازه ۱۱ سال پیشرفت کرده‌ایم یعنی از سال ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰، درمجموع ۱۱ پرتاب داشتیم اما طی همین دو سال هم ۱۱ پرتاب داشتیم. ما از سال ۸۷ که کشور فضایی شدیم تا تیر ۱۴۰۰، ۱۳ پرتاب داشتیم که ان‌شاءالله تا سه چهار ماه آینده، رکورد پرتاب‌های فضایی کشور را خواهیم زد. شاید بپرسید پرتاب چه اثری دارد؟ پرتاب‌ها نتیجه کارهایمان را در زمین مشخص می‌کنند. دانشمندان ما ماهواره طراحی و تست می‌کنند اما تا وقتی در شرایط فضایی قرار نگیرند، نمی‌دانیم آنها کار می‌کنند یا خیر. از این رو برای اولین‌بار ماهواره‌برهای ما در لایه لئو یعنی ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ کیلومتری ثبت رسیده و درحال حاضر ماهواره‌هایی با وزن ۱۰۰ کیلوگرم را می‌توانیم در مدار قرار دهیم، ولی تا پایان دو سه سال آینده می‌توانیم ماهواره‌های نیم‌تنی و چندتنی را در مدار قرار دهیم که در مسیر این حوزه هم قرار گرفته‌ایم. بزرگ‌ترین پایگاه فضایی غرب آسیا را در جمهوری اسلامی درحال ساخت هستیم و این کار در همین دولت شروع و ان‌شاءالله اولین پرتاب هم از این پایگاه در همین دولت انجام می‌شود که افتخار بزرگی خواهد بود.

اگر مسیر سال ۹۲ کشور در حوزه فضایی دنبال می‌شد، امروز فضانورد ایرانی داشتیم

ما ده‌ها ماهواره در دست ساخت داریم و شاید بپرسید چرا این تعداد ماهواره را در دست ساخت داریم که باید بگویم استارلینک چندصدتا چندصدتا ماهواره پرتاب می‌کند. ما اگر تاخیر کنیم، در این حوزه عقب می‌مانیم. البته خوشبختانه امروز جزء ۱۰ کشور برتر در حوزه فناوری فضایی هستیم و صنعت این حوزه به ریل پرشتاب خودش برگشته است. ما ماهواره را خودمان می‌سازیم، ماهواره‌بر و پایگاه پرتاب هم برای خودمان است و ایستگاه زمینی دریافت اطلاعات ماهواره‌ای را هم در اختیار داریم. همچنین می‌دانیم چطوری باید از این داده‌ها برای افزایش بهره‌وری و ارتقای بخش‌های مختلف کشور استفاده کنیم. شاید این سوال ایجاد شود که این حوزه چه ارتباطی با وزارت ارتباطات دارد که باید بگویم سازمان فضایی ایران سازمانی زیرمجموعه وزارت ارتباطات است و هماهنگی و راهبری تمام فعالیت‌های فضایی کشور با سازمان فضایی ایران است که ذیل آن هم پژوهشکده فضایی ایران است که ماهواره‌های اخیر پرتاب شده، عمدتا ساخت متخصصان این پژوهشکده بوده است. امید به صنعت فضایی کشور بازگشته و امیدواریم بتوانیم برنامه ۱۰ساله فضایی‌ای که پیش‌بینی کردیم را گام به گام جلو ببریم. سال ۹۱ و ۹۲ میمون را سالم به فضا فرستاده و بازگرداندیم، اگر همان مسیر را دنبال می‌کردیم، امروز در ایستگاه فضایی ما فضانورد ایرانی داشتیم درحالی‌که ۱۰ سال این حوزه تعطیل شد، اما خوشبختانه دوباره حوزه زیست در فضا احیا شد و اگر با همین شتاب جلو برویم، ظرف پنج سال آینده می‌توانیم فضانورد ایرانی با کپسول ایرانی در فضا داشته باشیم.

شنبه ۲۸ بهمن ۱۴۰۲
شماره ۴۰۸۲
WWW.FDN.IR
FARHIKHTEGANDAILY